

Zpracoval:

Ing. Petr ORVOŠ

P Í S E M N Á P Ř Í P R A V A

na vyučování – IT 1

Předmět: POČÍTAČOVÉ SÍTĚ

Téma: Optické kabely v sítích

Místo: učebna

Materiální zabezpečení: písemná příprava

Metoda: výklad s ukázkou

Obsah

Úvod do optických kabelů	2
Fyzikální principy.....	3
Elektromagnetické záření.....	3
Snellův zákon odrazu a lomu.....	5
Optická vlákna (světlovody)	6
Typy optických vláken	7
Jednovidové vlákno (SMF)	7
Vícevidové vlákno (MMF).....	8
Parametry optického vlákna	10
Šířka pásma	10
Numerická apertura	11
Disperze	11
Útlum [dB]	12
Minimální poloměr ohybu.....	13
Rozdělení vláken podle materiálu	13
Princip přenosu	13
Napojování optických vláken	14

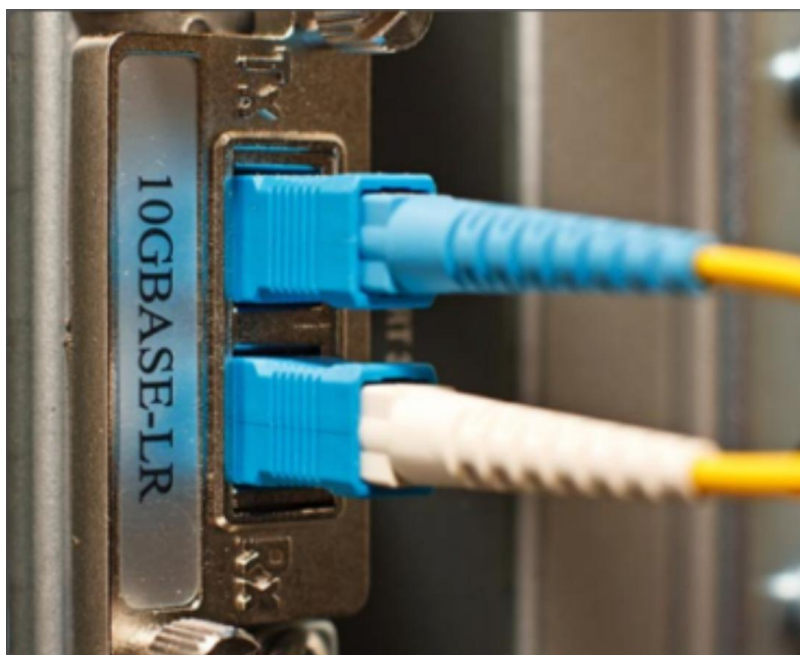
Vlákno versus měď.....	14
Použití optické kabeláže.....	15
Optická trasa a její součásti.....	15
Ochranné trubky	16
Optické kabely	16
Typy kabelů a rychlost přenosu dat.....	17
Pigtail	19
Optické rozvaděče	19
Kabelové spojky	20
Optické konektory.....	21
Optické propojovací kabely.....	23
Media konvertor	25

Úvod do optických kabelů

Optický kabel přenáší data na delší vzdálenosti a při vyšších šířkách pásma než jakékoli jiné síťové médium. **Na rozdíl od měděných drátů může optický kabel přenášet signály s menším útlumem a je zcela imunní vůči EMI a RFI.** Optické vlákno se běžně používá k propojení síťových zařízení.

Optické vlákno je pružné, ale extrémně tenké, průhledné vlákno z velmi čistého skla, ne o moc větší než lidský vlas. **Bity jsou na vláknech zakódovány jako světelné impulsy.** Optický kabel funguje jako vlnovod nebo "světlovod", který přenáší světlo mezi oběma konci s minimální ztrátou signálu.

Jako analogii si představte prázdnou roli papírových ručníků, jejíž vnitřek je potažený jako zrcadlo. Je tisíc metrů dlouhý a malé laserové ukazovátko se používá k vysílání signálů Morseovy abecedy rychlostí světla. V podstatě takto funguje optický kabel, až na to, že má menší průměr a využívá sofistikované světelné technologie.

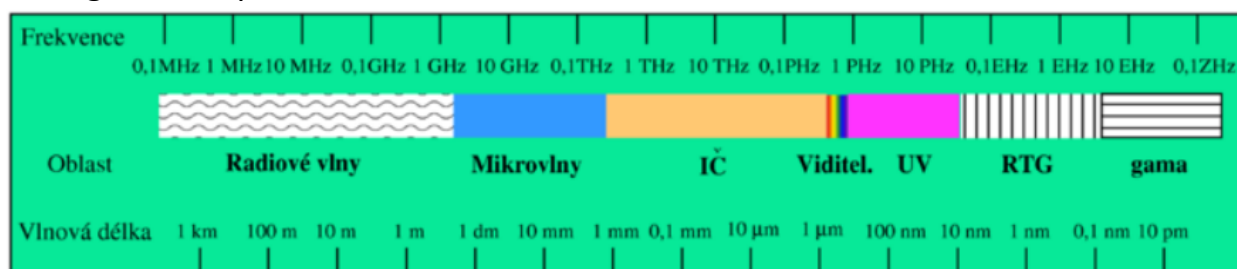
Obrázek 1 Ukázka zakončení optického kabelu (CISCO – NetACAD)

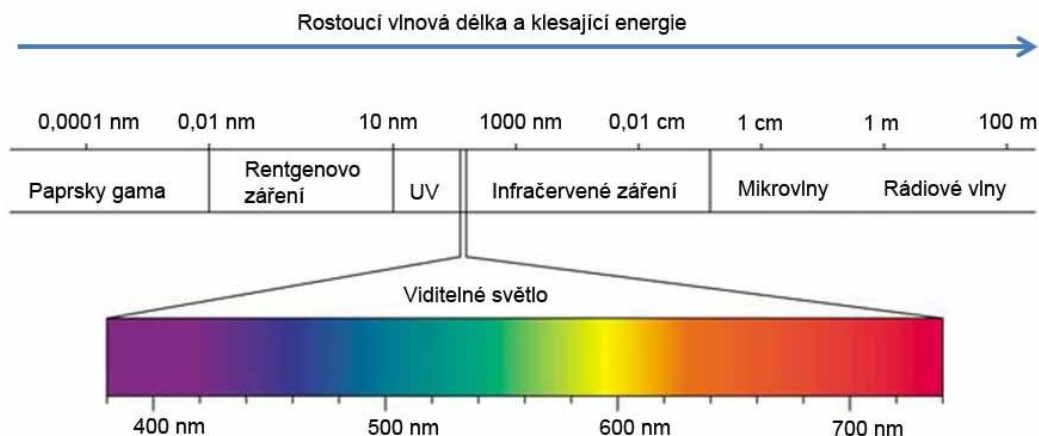
Nevýhody: Přestože jsou optické kabely technologicky pokročilé a nabízejí vynikající výkon, jejich instalace a údržba jsou náročnější

Fyzikální principy

Elektromagnetické záření

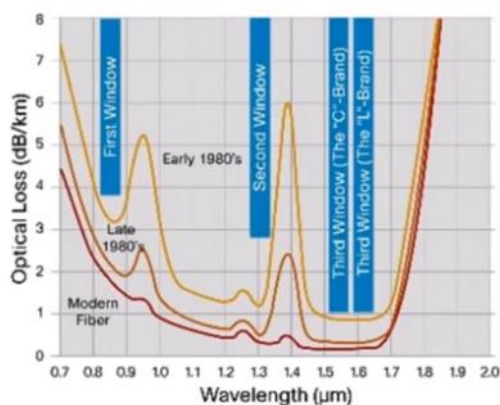
Největší vlnovou délku, a tudíž nejmenší frekvenci i energii mají dlouhé rádiové vlny. Za rádiovými vlnami následuje viditelné světlo, po něm rentgenové a největší frekvenci a energii má záření gama. Této řadě různých typů elektromagnetického vlnění se říká elektromagnetické spektrum.

Obrázek 2 Elektromagnetické spektrum (zdroj: LAbguide.cz)

Ne každý druh barevného spektra vede dobře signál optickým kabelem. Na obrázku dole lze vidět tzv okna, která vymezují lepší vedení signálu v různých částech barevného spektra.

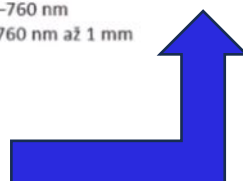
Zdroj:
https://www.cisco.com/c/en/us/products/collateral/interfaces-modules/transceiver-modules/white_paper_c11-463661.html

- Křemenná vlákna
- Okno – úsek s nižším útlumem:
  - Multimod
    - 850 nm nebo 1300 nm
  - Singelmod
    - O (Original) 1260—1360 nm
    - E (Extended) 1360—1460 nm
    - S (Short wavelength) 1460—1530 nm
    - C (Conventional) 1530—1565 nm
    - L (Long wavelength) 1565—1625 nm
    - U (Ultra) nad 1625 nm
- Pro info:
  - Viditelné světlo: 390–760 nm
  - Infračervené záření: 760 nm až 1 mm

V modrém obdélníčku jsou tzv. okna vlnové délky pro kvalitní přenos.

Nejlépe prochází infračervené světlo.

POZOR NA OCHRANU ZRAKU PŘI MANIPULACI S NASVÍCENÝM VLÁKNEM!

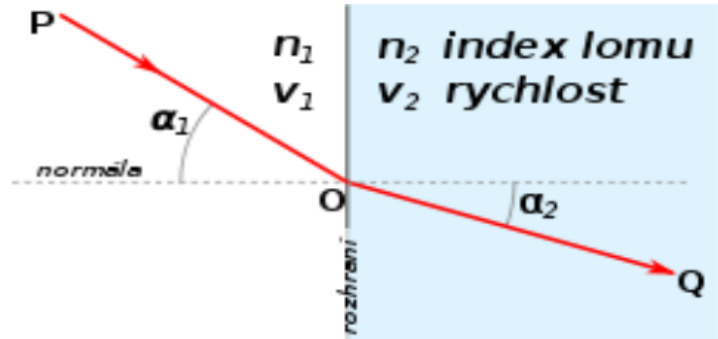
Snellův zákon odrazu a lomu

Uvažujme dvě různá prostředí, jejichž rozhraní je rovinné. Jsou-li indexy lomu těchto dvou prostředí n_1 resp. n_2 a označíme-li úhly dopadajícího resp. lomeného svazku α_1 resp. α_2 (měřeno ke kolmici rozhraní), pak podle Snellova zákona platí

$$n_1 \sin \alpha_1 = n_2 \sin \alpha_2$$

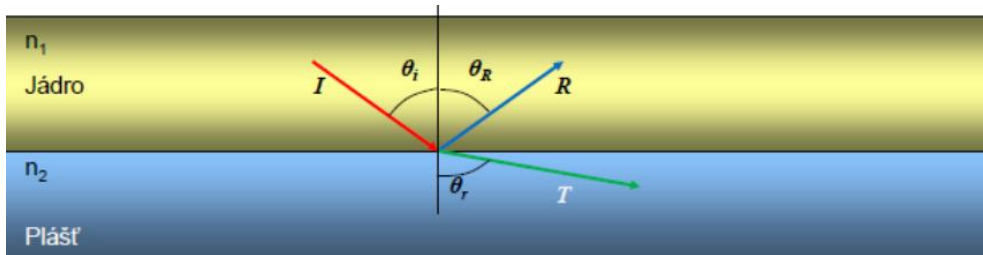
nebo také v jiném tvaru (v_1 a v_2 jsou rychlosti šíření vlnění v daném prostředí)

$$\frac{\sin \alpha_1}{\sin \alpha_2} = \frac{v_1}{v_2} = \frac{n_2}{n_1}$$

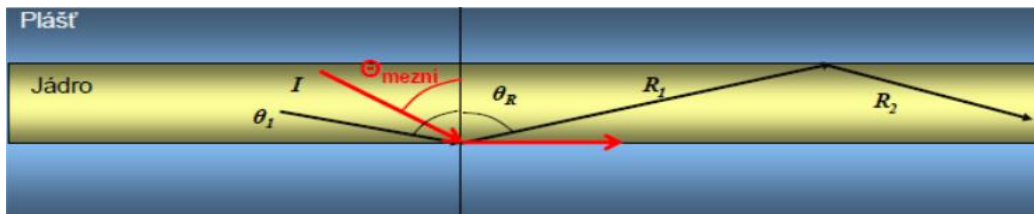
Světelný paprsek dopadající na rozhraní dvou takovýchto prostředí se:

- z části láme a prostupuje z jednoho prostředí do druhého – LOM (T)
- z části se odráží a vrací se zpět do prostředí, ze kterého přichází – ODRAZ (R)
- při odrazu dochází k polarizaci světla;

Velmi záleží na úhlu, pod jakým paprskem na rozhraní obou prostředí dopadá.

Je-li relativně malý (měřeno od kolmice na rozhraní) a nepřekročí určitou prahovou hodnotu, určitá část paprsku skutečně prostoupí do druhého prostředí. **Je-li ale úhel dopadu dostatečně velký (větší než jistá mez, označovaná jako tzv. **numerická apertura**), celý paprsek se odráží zpět do výchozího prostředí, a žádná jeho část neprostupuje do prostředí druhého.** A právě to je princip vedení světelných signálů v optických vláknech: **obě optická prostředí i úhel**, pod jakým světelné paprsky vstupují do vlákna, **musí být vhodně volena tak, aby po celé délce vlákna docházelo pouze k úplným (totálním) odrazům.**

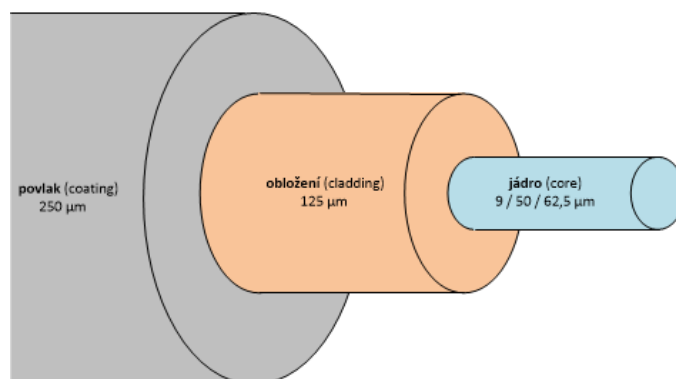

$$\Theta_1 = \arcsin\left(\sqrt{n_1^2 - n_2^2}\right)$$

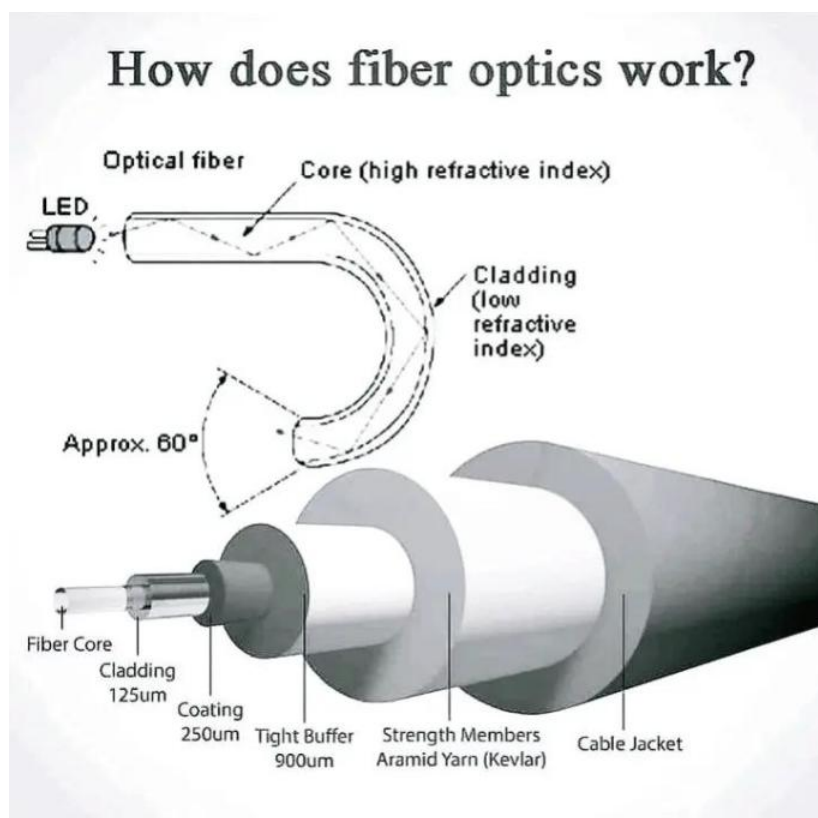
Optická vlákna (světlovody)

Optické vlákno je typ kabelu, který se používá pro přenos signálů ve formě světla. Každé optické vlákno sestává z:

- extrémně tenkého vlákna skla nebo plastu – core (**jádro**),
- které je obklopeno plastovou vrstvou nazývanou – cladding (**obložení**).
- a vlákno chrání – coating (**povlak**).

Schéma optického vlákna

Typy optických vláken

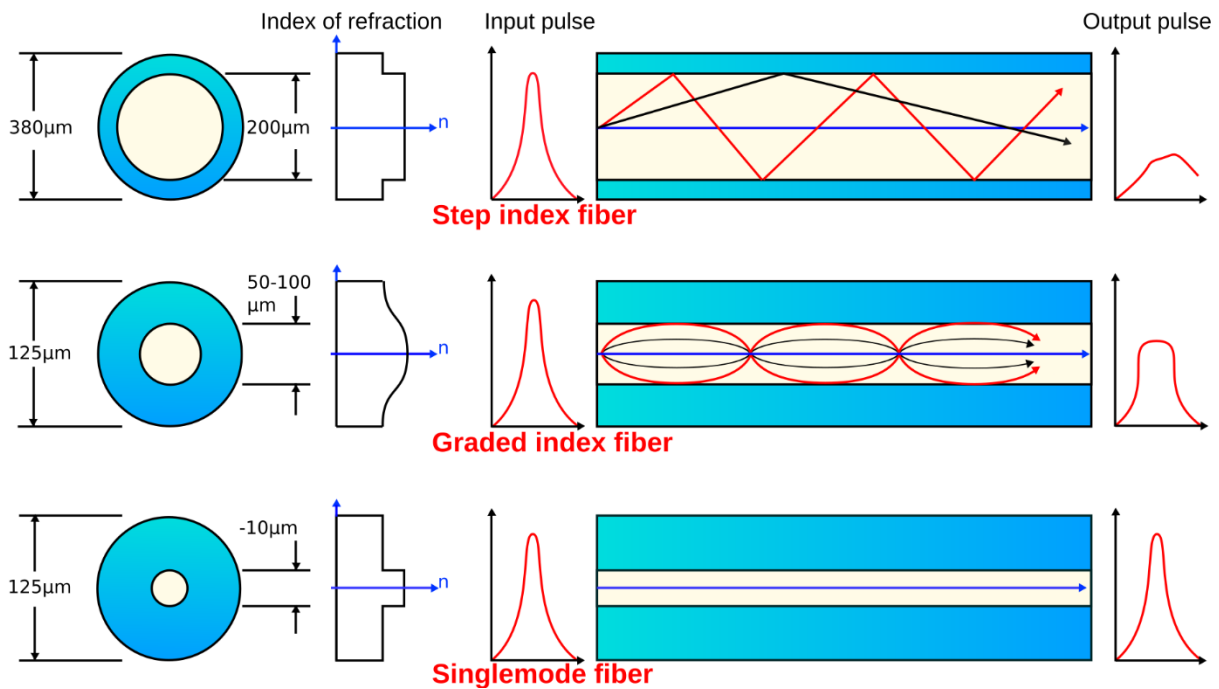
Záření se vláknem šíří prostřednictvím tzv. **prostorových VIDŮ**.

Počet šířících se VIDŮ záleží na:

- **průměru jádra vlákna** – čím menší – tím méně vidů a lepší přenos
- **vlnové délce záření** – čím menší – tím méně vidů a lepší přenos

V praxi jsou ale možné dvě základní varianty přenosu a typů vláken:

- **mnohovidový (multi mod)**
- **jednovidový (single mod)**

Obrázek 3 Srovnání typů optických vláken (Zdroj: Mrzeon – self-made, based on Image:Tipos_fibra.jpg)

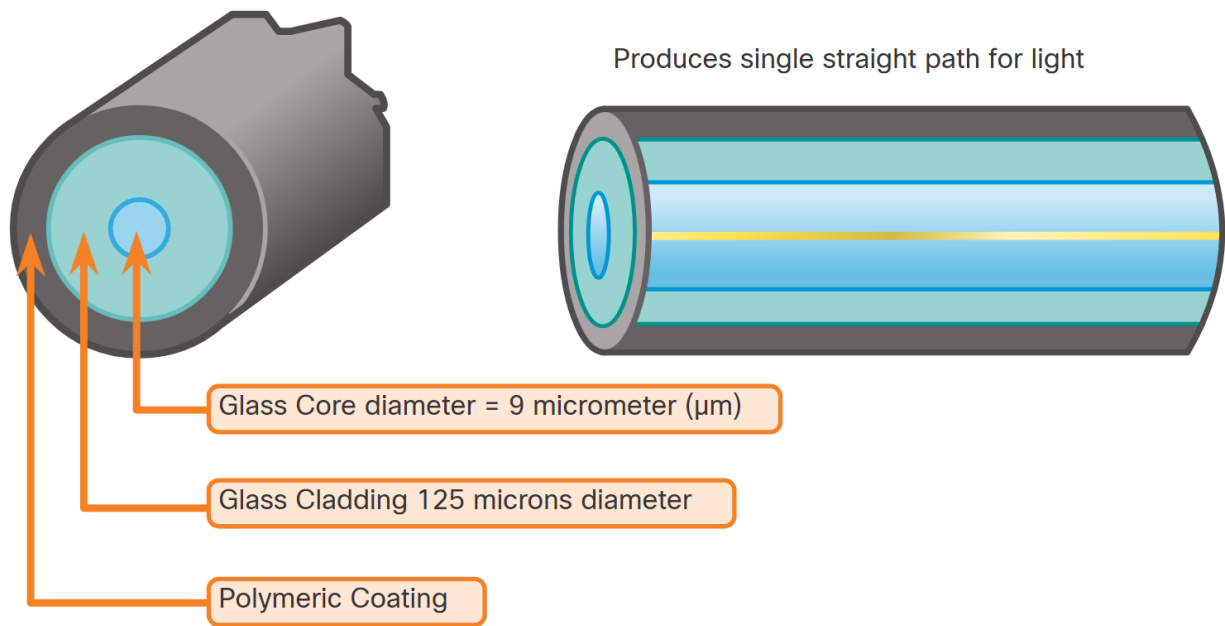
Jedním ze zvýrazněných rozdílů mezi MMF a SMF je velikost disperze. Disperze se týká šíření světelného pulzu v průběhu času. Zvýšený rozptyl znamená zvýšenou ztrátu síly signálu. MMF má větší rozptyl než SMF. To je důvod, proč MMF může cestovat pouze do 500 metrů před ztrátou signálu.

Jednovidové vlákno (SMF)

SMF (Single Mod Fiber) se skládá z velmi malého jádra a používá drahou laserovou technologii k vyslání jediného paprsku světla, jak je znázorněno na obrázku. SMF je populární v situacích na dlouhé vzdálenosti trvající stovky kilometrů, jako jsou ty, které jsou vyžadovány v dálkových telefonních službách a aplikacích kabelové televize.

- jednovidová vlákna vykazují nejlepší parametry optické přenosové cesty. Mají nejmenší průměr jádra, do 10 mikrometrů. Takto malé jádro má za následek velký úhel odrazu ve vlákně, to vede k menšímu prodloužení dráhy paprsku.

Obrázek 4 Jednovidové vlákno (CISCO – NetACAD)

Vlastnosti:

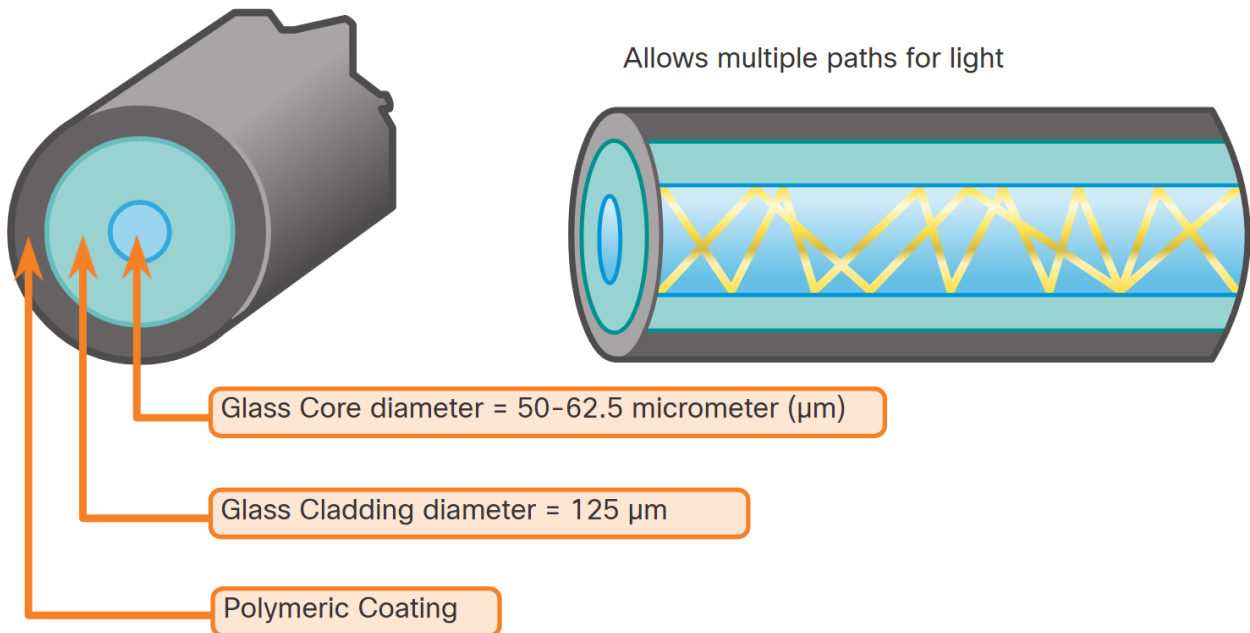
- velký význam v páteřních sítích, kde jsou použita pro přenos signálu a pro nasazení systémů s [vlnovým multiplexem DWDM](#);
- **vykazují nejlepší parametry optické přenosové cesty**;
- v jednovidovém vlákně se mohou vyskytnout dvě různé polarizace vidu, a to vede na polarizační vidovou disperzi (PMD – Polarisation Mode Dispersion) – vyvolává mezisymbolovou interferenci a je těžce odstranitelná;
- lze dosáhnout nejvyšších **přenosových rychlostí (v současnosti až 26 Tbit/s)** na vzdálenosti do 50 km – vyšší cena;
- vyrábí se z homogenní skloviny;
- průměr jádra optického vlákna je **9 μm** (menší než 10 μm);
- používá se vlnová délka **1310 nebo 1550 nm**;
- díky malému průměru a vysoké vlnové délce se může šířit pouze jediný dílčí paprsek (vid), také to vede k tomu, že úhel odrazu ve vlákně je velký a tudíž dochází k minimálnímu prodloužení dráhy paprsku;
- vysílač používá laserové diody;
- často se pro označení těchto kabelů používá **žlutá barva**

Vícevidové vlákno (MMF)

MMF (Multi Mode Fiber) se **skládá z většího jádra a používá LED zářiče** k odesílání světelných pulzů. Konkrétně světlo z LED vstupuje do multimódového vlákna v různých úhlech, jak je

znázorněno na obrázku. MMF jsou oblíbené v sítích LAN, protože mohou být napájeny levnými LED diodami. Poskytuje šířku pásma až 10 Gb/s na délkách připojení až 550 metrů.

Obrázek 5 Vícevidové optické vlákno (CISCO – NetACAD)

- je druh optického vlákna, který je nejčastěji používán pro komunikaci na krátké vzdálenosti, jako například uvnitř budovy nebo areálu. Rychlost přenosu u vícevidových linek se pohybuje okolo 10 Mbit/s až 10 Gbit/s na vzdálenosti do 600 metrů, což je více než dostačující pro většinu prostor.
- vlákno je s velkým průměrem jádra (větší než 10 mikrometrů). **Ve vláknu se skokovým profilem indexu lomu jsou paprsky světla vedeny podél jádra pomocí totální reflexe.**

Vlastnosti:

- vybavení ke komunikaci je mnohem levnější než pro SMF;
- využití v LAN sítích a laboratořích;
- menší přenosová rychlost, typické přenosové limity jsou 100 Mbit/s až do vzdálenosti 2 km (100BASE-FX), 1 Gbit/s do 500–600 m (1000BASE-SX) a 10 Gbit/s do 300 m (10GBASE-SR)
- průměr jádra **optického vlákna je 50 µm (starší vlákna 62,5 µm);**
- používá se **vlnová délka 850 nebo 1300 nm;**
- ve vláknech se šíří více vidů (light mode) s různým úhlem odrazu, má větší světelnost, ale kvůli vidovému rozptylu (modal dispersion) omezuje přenosovou vzdálenost;
- umožňuje používat levnější vyzařovací LED a laserové diody, celkově je levnější než SMF;
- má nižší přenosovou kapacitu a je vhodné pro kratší vzdálenosti (používá se v LAN sítích);

- podle přechodu mezi jádrem a obložením (máme různý rozptyl) se používají dva typy vláken:
  - SI (*step index profile*) – se skokovým indexem lomu, pro kratší vzdálenosti
  - GI (*graded index profile*) – s plynulou změnou indexu lomu
- objevuje se u nich vidová, chromatická a polarizační disperze;
- často pro označení těchto kabelů používá oranžová barva, případně modro-zelená (OM3, OM4) nebo fialová (OM4)

Obrázek 6 Datacom LC-LC 09/125 SM 3m duplex (zdroj: Alza.cz)

Parametry optického vlákna

Šířka pásma

Šířka pásma udává nejvyšší kmitočet signálu, který může být spolehlivě přenesen na vzdálenost 1 km mnohovidovým vláknem bez nadměrného zkreslení signálu působením disperze, např. vlivem šíření více vidů ve vlákně. Je udávána v MHz/km.

Šířka pásma závisí na konstrukčním uspořádání, na materiálu optického vlákna a na vlnové délce optického signálu.

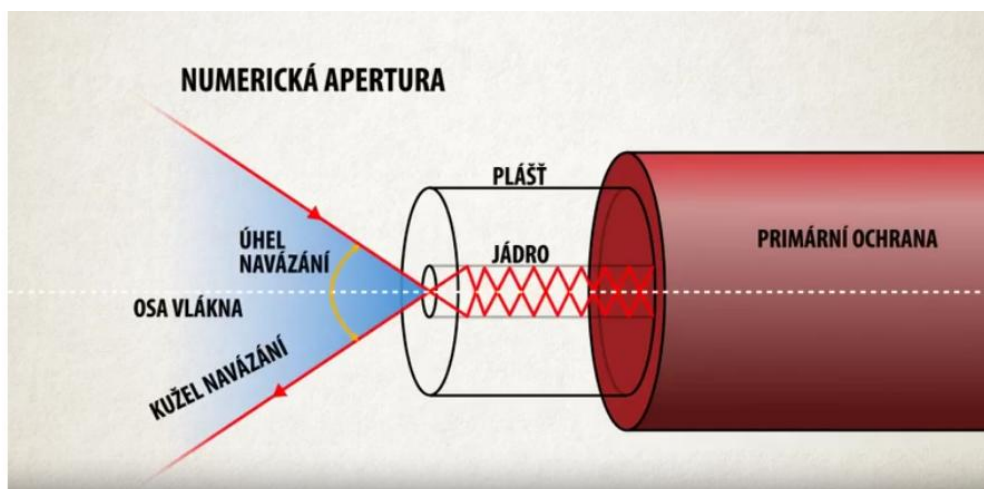
Vlnová délka má na šířku pásma velký vliv.

Například, vlákno, které má na vlnové délce 850 nm šířku pásma 160 MHz/km, může mít na vlnové délce 1300 nm šířku pásma 500 MHz/km.

S vlnovou délkou optického záření se mění také útlum vlákna.

Numerická apertura

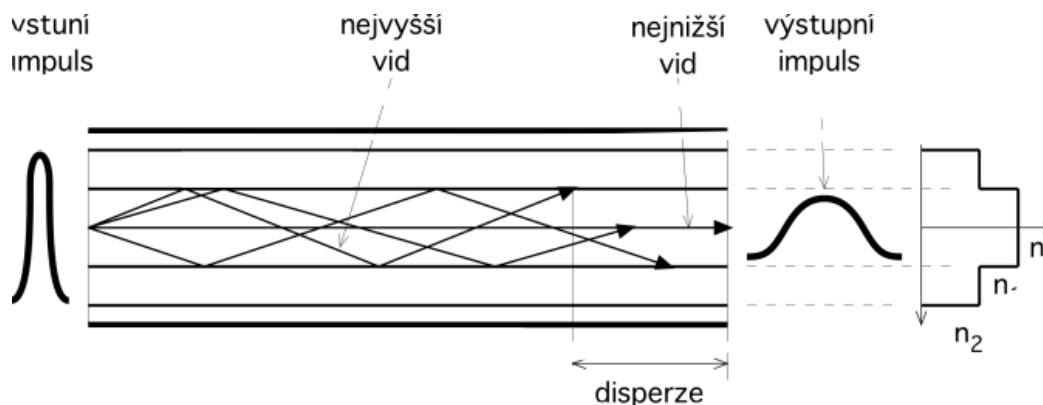
Největší úhel, pod kterým může světelný paprsek vstupovat do optického vlákna tak, aby byl vláknem přenášen, definuje tzv. numerická apertura (NA).

Obrázek 7 Numerická apertura

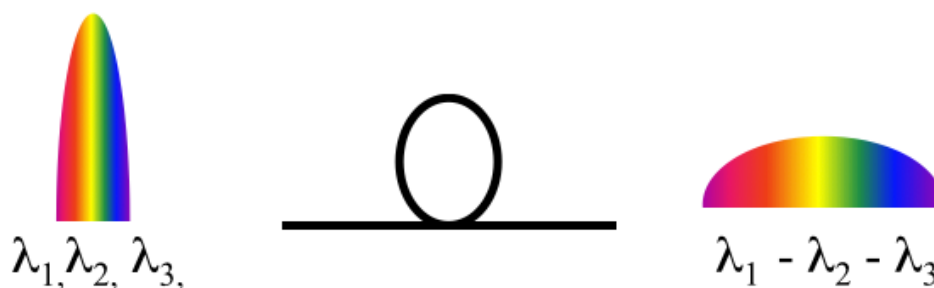
Disperze

- **vidová disperze** (při přenosu na velké vzdálenosti (větší než 1 km) dochází k tomu, že různé paprsky (vidy) nejsou přeneseny od začátku vlákna na jeho konec za stejnou dobu. Tento typ disperze působí na tvar výstupního impulsu takovým způsobem, že dochází k jeho zkreslení.);

Obrázek 8 Ukázka vidové disperze (zdroj: publi.cz)

- **chromatická disperze** (používané zdroje záření nejsou ideálně monochromatické, ale vyzařované optické záření obsahuje určité spektrum vlnových délek. Každá složka tohoto spektra má ve vlákně odlišnou rychlost šíření. S vlnovou délkou se mění index lomu).

Obr. 23: Změna barevného rozložení na výstupu vlákna

Obrázek 9 Ukázka chromatické disperze (zdroj: publi.cz)

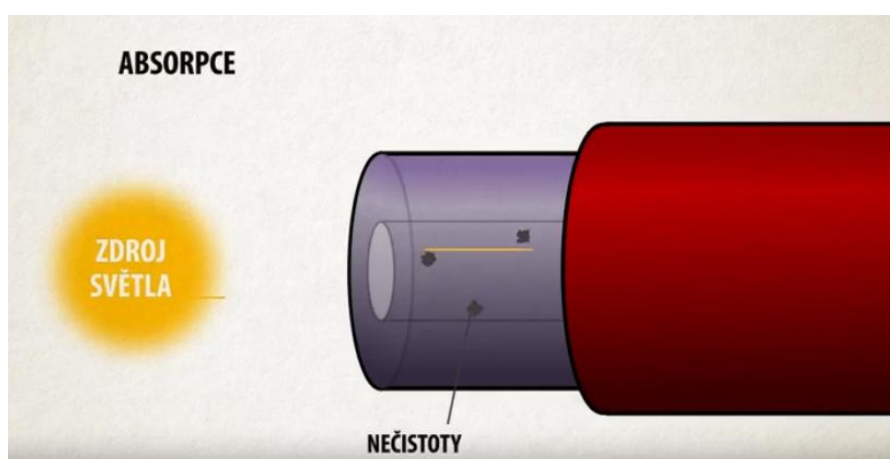
Útlum [dB]

Podobně jako u metalických vedení, také v optickém vláknu výkon signálu se vzdálenosti od zdroje signálu postupně klesá. **Útlum optického vlákna je zpravidla udáván v dB/km.** Je měřítkem ztrát optické energie ve vlákně.

Je definován jako poměr vstupního světelného výkonu P_1 a výstupního světelného výkonu P_2 pro danou vlnovou délku λ .

Hlavními příčinami útlumu světelného signálu v optickém vláknu jsou **absorpce a rozptyl** světelných paprsků. Ztráty vznikají:

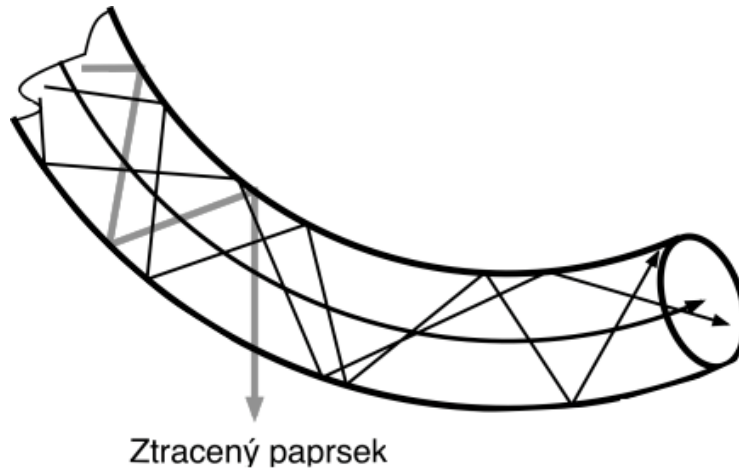
- přímo v materiálu vlákna;
- na rozhraní prostředí vlákna;
- při spojování vláken;
- na mikroohybech a makroohybech optického vlákna.

Obrázek 10 Ukázka vzniku útlumu vlivem absorpce (zdroj: publi.cz)

Minimální poloměr ohybu

Při ohýbání optického vlákna **dochází ke změně úhlů dopadu a odrazu přenášených paprsků**. To může mít za následek, že **některý paprsek překročí mezní hodnotu úhlu odrazu a nevrátí se do jádra vlákna, ale pronikne do pláště**. Na výstup vlákna se potom dostane menší počet paprsků, než kolik jich bylo na jeho vstupu.

Obrázek 11 Šíření paprsků v ohybu vlákna se skokovou změnou indexu lomu (zdroj: publi.cz)

Rozdělení vláken podle materiálu jádra

- skleněná (SiO_2)
  - skleněné jádro a plášť
- plastová POF
  - plastové jádro a plášť
- hybridní PCS resp. HCS vlákna
  - skleněné jádro, plastový plášť

Princip přenosu dat

V případě metalických spojů (tj. koaxiálního kabelu a kroucené dvoulinky) byla přenášená data reprezentována vhodným elektrickým signálem a jeho průběhem – například úrovní napětí či proudu, změnami amplitudy, frekvence či fáze harmonického signálu v případě modulovaných přenosů, nebo kombinací těchto základních druhů modulace.

V případě optických přenosů je jistě zřejmé, že **přenášená data budou reprezentována světlem, resp. světelnými impulsy**.

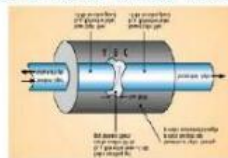
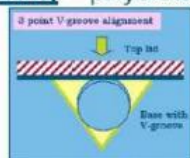
Přenos se jedním vláknem provádí simplexně (jediným směrem), **proto se vždy vedou dvě vlákna (zabezpečí duplexní přenos)**.

Napojování optických vláken

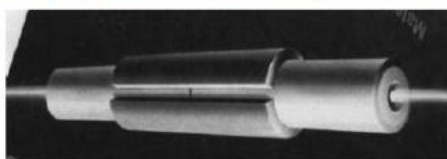
❖ **Fusion** = melting two fiber ends together

❖ **Mechanical splicing** = physical contact of 2 fiber ends with index matching gel

❖ **Connector** = mateable and demateable physical contact of 2 polished fiber ends

Metody spojení optických vláken

VIDEO:

[Spojování optických vláken \(publi.cz\)](http://publi.cz)

[Praktická ukázka svařování optických vláken \(youtube.com\)](http://youtube.com)

Ukázka zapojení optické zásuvky:

[FO Outlet / Optical Termination Outlets \(youtube.com\)](http://youtube.com)

Vlákno versus měď

Použití optického kabelu má mnoho výhod ve srovnání s měděnými kabely. Tabulka zdůrazňuje některé z těchto rozdílů.

Problémy s implementací	UTP kabeláž	Optická kabeláž
Podpora šířky pásma	10 Mb/s až 10 Gb/s	10 Mb/s až 100 Gb/s
Vzdálenost	Relativně krátký (1 - 100 metrů)	Poměrně dlouhá (1 - 100 000 metrů)
Imunita vůči EMI a RFI	Nízký	Vysoká (zcela imunní)
Odolnost vůči elektrickým rizikům	Nízký	Vysoká (zcela imunní)
Náklady na média a konektory	Nejnižší	Nejvyšší
Jsou vyžadovány instalační dovednosti	Nejnižší	Nejvyšší
Bezpečnostní opatření	Nejnižší	Nejvyšší

Obrázek 12 Tabulka srovnání měděných a optických kabelů (CISCO – NetACAD)

Použití optické kabeláže

Optická kabeláž se v současné době používá ve čtyřech typech průmyslu:

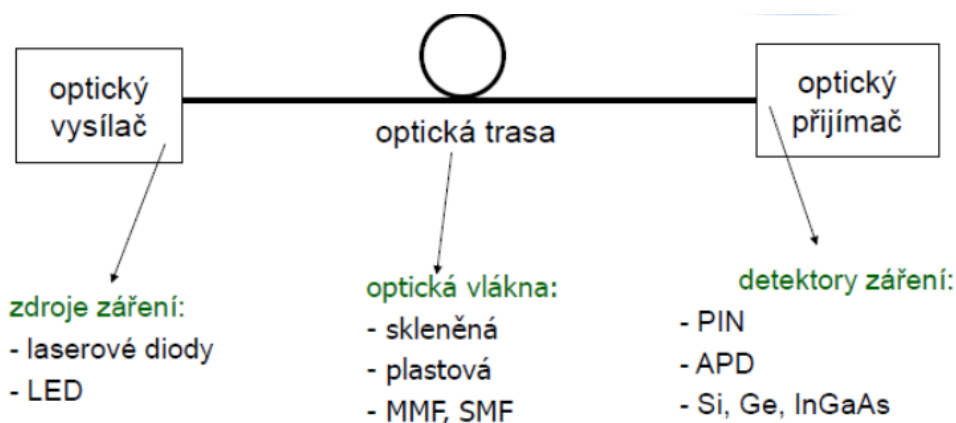
- **podnikové sítě** – používají se pro aplikace páteřní kabeláže a propojovací zařízení infrastruktury;
- **Fiber-to-the-Home (FTTH)** – používá se k poskytování širokopásmových služeb pro domácnosti a malé firmy;
- **dálkové sítě** – používají je poskytovatelé služeb k propojení zemí a měst
- **podmořské kabelové sítě** – používají se k poskytování spolehlivých vysokorychlostních a vysokokapacitních řešení schopných přežít v drsném podmořském prostředí až na transoceánské vzdálenosti.

Příklad: Vyhledejte na internetu "submarine cables telegeography map" a prohlédněte si různé mapy online.

Optická trasa a její součásti

Složení:

- elektro-optický převodník
- optické kabely
- ochranné trubky
- kabelové optické spojky
- optické zesilovače
- optické rozvaděče
- optické rozbočovače
- optické konektory
- mediakonvertory

Obrázek 13 Zjednodušené schéma optické trasy (zdroj: Libor Dohnálek – YouTube)

Obrázek 14 Schéma optického spoje – uspořádání přenosové cesty s optickým vláknem (zdroj: publi.cz)

Ochranné trubky

Barevné rozlišení ochranných trubek optických tras:

- oranžová (hlavní provozní) – je ukládána od vedoucí strany vždy zleva;
- černá (rezervní) – pro další využití;
- hnědá (provozní);
- šedá (provozní).

Pro místní sítě se používají trubky v barvě bílé a zelené, případně pro rozlišení s pruhy různých barev.

Obrázek 15 Ochranné trubky optické kabeláže (zdroj: https://www.alternetivo.cz/default.asp?inc=inc/info/b2btechn_info_zafukovani.htm)

Optické kabely

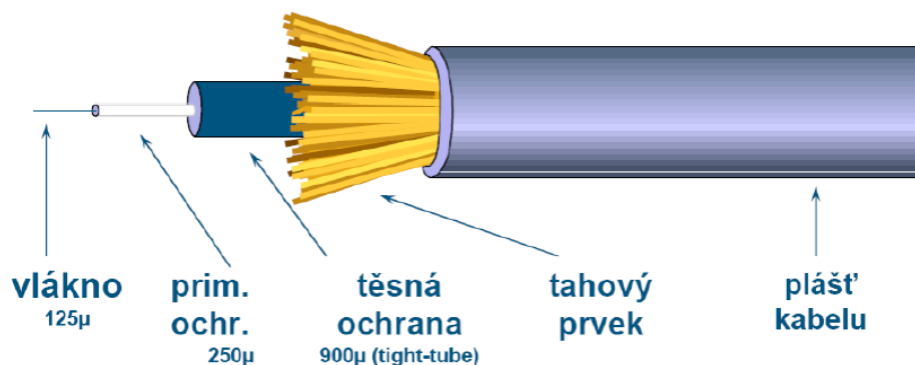
Optický kabel přenáší optický signál.

Hlavními požadavky jsou:

- minimální útlum;
- minimální zkreslení optického signálu při zvoleném typu modulace.

Obecně se kabelová trasa montuje z výrobních délek optického kabelu, aby se dosáhlo požadovaného propojení mezi dvěma či více místy.

Komponenty optického kabelu:

Výběr některých používaných standardů:

TRANSMISSION LENGHT DEPENDING ON THE MEDIUM			
	Medium	Cables	Transmission length
ETHERNET	10 Base-T	Twisted pair	100 m
	10 Base-FL	62.5 μm, 50 μm multi-mode fibre optic cables	2,000 m
Fast ETHERNET	100 Base-TX	Twisted pair	100 m
	100 Base-FX	62.5 μm, 50 μm multi-mode fibre optic cables FDX	412 m
		62.5 μm, 50 μm multi-mode fibre optic cables HDX	2,000 m
Gigabit ETHERNET	1000 Base-CX	Twinax STP (150 Ω)	25 m
	1000 Base-T	Twisted pair	100 m
	1000 Base-SX 850 nm	62.5 μm multi-mode fibre optic cables	275 m
		50 μm multi-mode fibre optic cables	550 m
	1000 Base-LX 1300 nm	62.5 μm multi-mode fibre optic cables	550 m
		50 μm multi-mode fibre optic cables	550 m
Single-mode fibre optic cables		5,000 m	
10 gigabit ETHERNET	10G Base-T	Twisted pair	100 m
	10G Base-LX4 WWDm	Single-mode fibre optic cables	10,000 m
	10G Base-LX4 WWDm	Multi-mode fibre optic cables	300 m
	10G Base-SR/SW 850 nm	62,5 μm multi-mode fibre optic cables	26 m
		50 μm multi-mode fibre optic cables	82 m
	10G Base-LR/LW 850 nm	Single-mode fibre optic cables	10,000 m
10G Base-ER/EW 1550 nm	Single-mode fibre optic cables	40,000 m	

Obrázek 16 Používané standardy optického kabelu

Typy kabelů a rychlost přenosu dat

Tabulka shrnuje základní druhy kabelů používaných pro různé aplikace v optických sítích a jejich typické přenosové rychlosti.

Typ optického kabelu	Maximální přenosová rychlost
Single-mode fiber (SMF)	100 Gbps až 400 Gbps (a více na delší vzdálenosti)
Multi-mode fiber (MMF)	10 Gbps až 100 Gbps (na kratší vzdálenosti)
OM1 (62.5/125 μ m MMF)	Až 1 Gbps (na vzdálenost do 300 m)
OM2 (50/125 μ m MMF)	Až 10 Gbps (na vzdálenost do 600 m)
OM3 (50/125 μ m MMF)	Až 10 Gbps (do 300 m) nebo 40 Gbps/100 Gbps (do 100 m)
OM4 (50/125 μ m MMF)	Až 10 Gbps (do 550 m) nebo 40 Gbps/100 Gbps (do 150 m)
OM5 (50/125 μ m MMF)	Až 100 Gbps (do 150 m, podpora více vlnových délek)

Obrázek 17 Tabulka typů optických kabelů a přenosových rychlostí (vygenerováno pomocí ChatGPT 4.0)

KDP®
KABELOVNA Děčín Podmokly, s.r.o.
Traditional Manufacturer of
Fibre Optic Cables

Tight buffered cables

- Simplex cable
- Duplex (Zipcord) cable
- Distribution (Mini-break-out cable)
- Break-out cable
- Military cable

Loose-tube cables

Unitube designs

- Central loose-tube standard rodent protection
- Central loose-tube improved rodent protection
- Central loose-tube-steel wire armoured
- Central loose-tube-corrugated steel tape

FTTx Programme

- Flat self-supporting cable
- Unitube microcable
- Drop cable
- Internal multi-drop cable
- Quadplex cable

Multi loose-tube designs

- 1,5 mm tube OD up to 216 fibres
- 1,8 mm tube OD up to 216 fibres
- 2,5 mm tube OD up to 432 fibres

Special designs

KABELOVNA DĚČÍN PODMOKLY, s.r.o.
Ústecká 33, 405 33 Děčín 5, Czech Republic
sales@kabelovna.cz, tel.: +420 412 706 111

All standard types of fibres are available.

www.kabelovna.cz

Obrázek 18 Typy optických kabelů (zdroj: Kabelovna Děčín Podmokly, s.r.o.)

Pigtail

Pigtail je krátký kus optického nebo elektrického kabelu, který má na jednom konci nainstalovaný konektor a druhý konec je volný, určený pro přímé připojení nebo svaření s jiným kabelem. U optických vláken se pigtaily často používají k připojení optických kabelů k zařízením (např. optickým patch panelům nebo transceiverům). V případě elektrických kabelů může pigtail sloužit k propojení vodičů v elektroinstalacích nebo k zapojení zařízení do sítě.

Obrázek 19 Pigtail se zakončením LC

Optické rozvaděče

- jsou boxy určené pro ukončení optických kabelů (většinou na konektorové pole s adaptéry) s možností následného připojení aktivních prvků nebo dalšího kabelu.

Optické rozvaděče dělíme podle kapacity, velikosti, materiálu a způsobu jejich uložení.

Počet vláken a rozměry
Uložení svarů a vláknových rezerv
Typ konektorů
Počet kabelových vstupů
Přístup ke konektorům
Snadná montáž

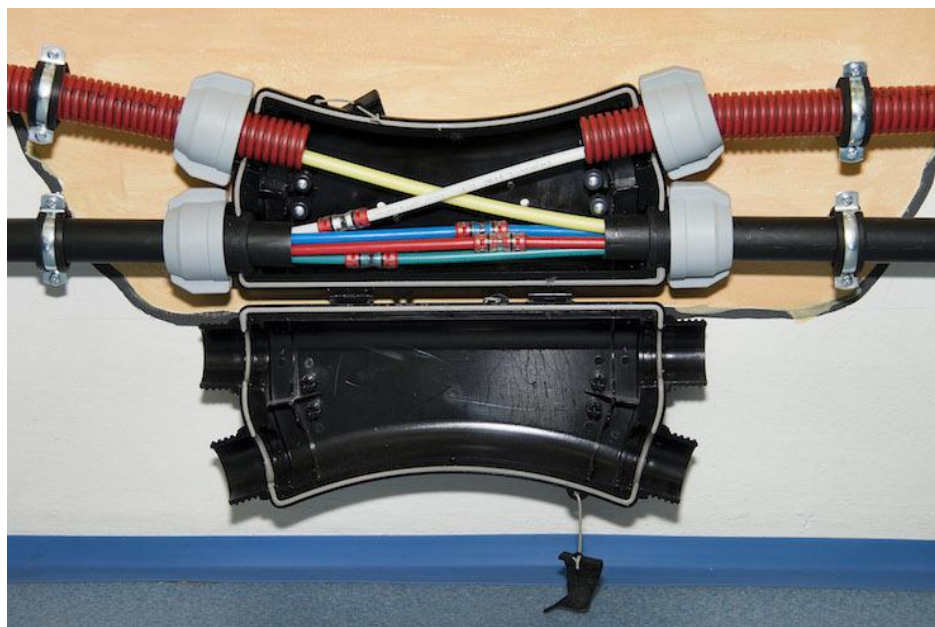

Kabelové spojky

Optické kabelové spojky jsou určeny pro bezpečné uložení spojů optických kabelů pod zemí, v kabelových komorách, nebo na sloupech nadzemních kabelových vedení.

Dělíme je podle provedení na:

- hrncové
- průběžné
- a dále samozřejmě podle jejich maximální kapacity.

Obrázek 20 Spojka kabelových chrániček s mikrotrubičkami (zdroj: publi.cz)

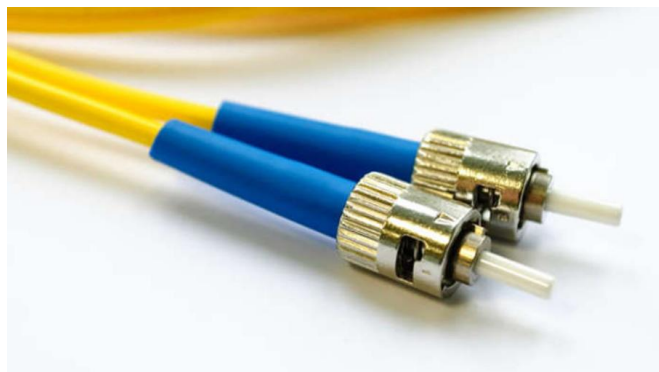
Optické konektory

Konektor optického vlákna končí konec optického vlákna. K dispozici je celá řada konektorů optických vláken. Hlavní rozdíly mezi typy konektorů jsou rozměry a způsoby spojování. Podniky rozhodují o typech konektorů, které budou použity, na základě jejich vybavení.

Poznámka: Některé přepínače a směrovače mají porty, které podporují konektory z optických vláken prostřednictvím malého zásuvného transceiveru (SFP). Hledejte na internetu různé typy SFP.

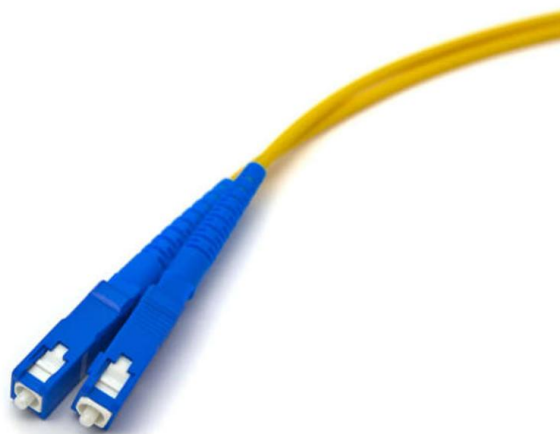
Typy:

1. **Přímé konektory ST** (Straight Tips) – byly jedním z prvních použitých typů konektorů. Konektor se bezpečně uzamkne pomocí bajonetového mechanismu "twist-on/twist-off".

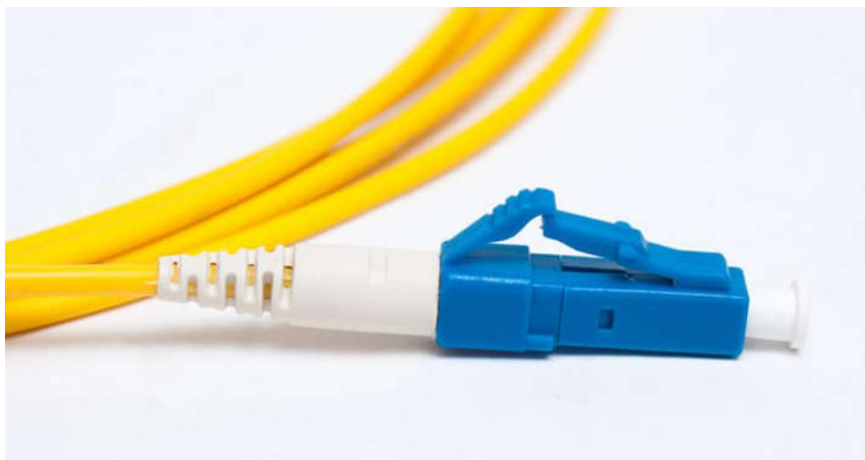
Obrázek 21 ST konektory (CISCO – NetACAD)

2. **Účastnické konektory SC** (Subscribers Connectors) - někdy se označují jako "čtvercové konektory" nebo "standardní konektory". Jedná se o široce přijímaný konektor LAN a WAN, který používá mechanismus push-pull k zajištění pozitivního vložení. Tento typ konektoru se používá u vícevidových a jednovidových vláken.

Obrázek 22 SC konektory (CISCO – NetACAD)

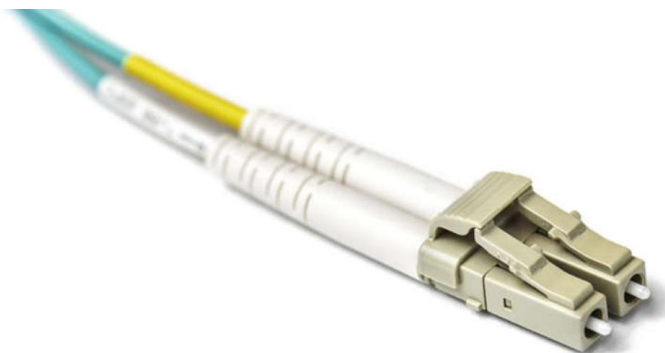
3. **Simplexní konektory LC** (Lucent Connectors) - jsou menší verzí konektoru SC. Ty se někdy nazývají malé nebo místní konektory a jejich popularita rychle roste díky jejich menší velikosti.

Obrázek 23 LC konektory (CISCO – NetACAD)

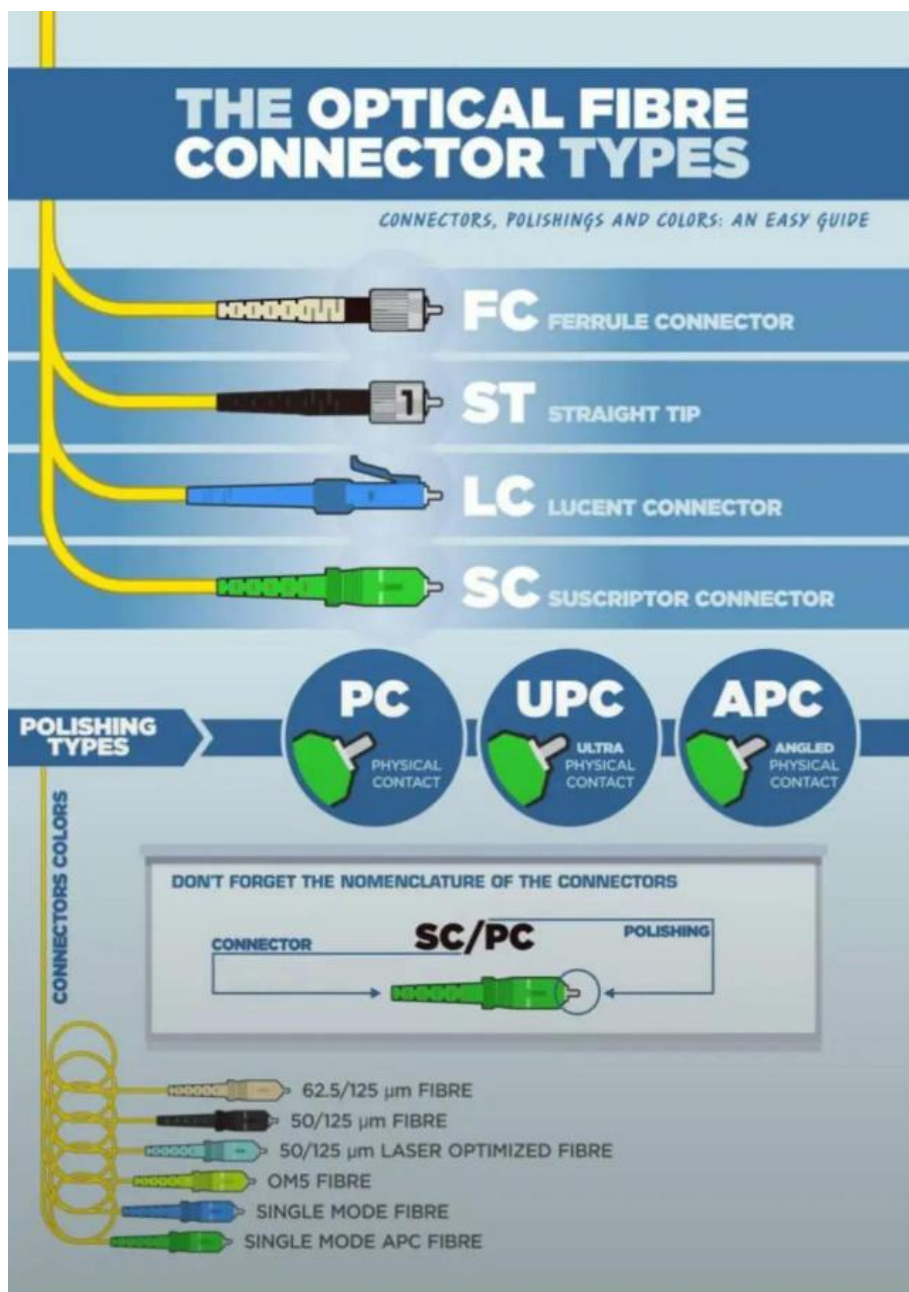
4. **Duplexní více režimové LC konektory** – je podobný jednostrannému konektoru LC, ale používá duplexní konektor.

Až donedávna se světlo mohlo po optickém vlákne šířit pouze jedním směrem. Pro podporu plně duplexního provozu byla zapotřebí dvě vlákna. Z tohoto důvodu propojovací kabely z optických vláken spojují dva kabely z optických vláken a jsou zakončeny dvojicí standardních, jednovláknových konektorů. Některé optické konektory mají vysílací i přijímací vlákna v jediném konektoru známém jako duplexní konektor, jak je znázorněno na Duplex Multimode LC konektoru na obrázku. Standardy BX, jako je 100BASE-BX, používají různé vlnové délky pro odesílání a příjem přes jedno vlákno.

Obrázek 24 Duplex multimode LC konektor (CISCO – NetACAD)

Obrázek 25 Přehled základních typů konektorů pro optické kabely

Optické propojovací kabely

Optické propojovací kabely jsou vyžadovány pro propojení zařízení infrastruktury. Použití barev rozlišuje mezi jednorežimovými a vícerežimovými propojovacími kabely. Žlutý plášť je pro jednovidové optické kabely a oranžový (nebo aqua) pro vícevidové optické kabely.

Typy:

1. více režimový propojovací kabel SC-SC
2. LC-LC single mode propojovací kabel
3. ST – LC multi mode propojovací kabel
4. SC – ST jedno režimový propojovací kabel

Obrázek 26 SC – SC více režimový propojovací kabel (CISCO – NetACAD)

Obrázek 27 LC – LC propojovací kabel (CISCO – NetACAD)

Obrázek 28 ST – LC multimode propojovací kabel (CISCO – NetACAD)

Obrázek 29 SC – ST jedno režimový propojovací kabel (CISCO – NetACAD)

Poznámka: Optické kabely by měly být chráněny malou plastovou krytkou, když se nepoužívají.

Media konvertor

Mediakonvertor (transciever) je obecně jakýkoliv převodník mezi různými druhy sítí, nejčastěji ale slouží pro vzájemné propojení optických a metalických ethernetových linek.

Skleněná vlákna jsou zakončena mediakonvertory, které převedou optický signál na elektrický.

Obrázek 30 Obrázek media convertoru (zdroj: i4wifi.cz)

GBIC (GigaBit Interface Converter) - je to transciever, který převádí elektrický digitální signál na signál optický a naopak. GBIC je typicky používán jako rozhraní pro Gigabit Ethernet síť s rychlostí 1Gb/s. Standardně bývá osazen duplexním SC konektorem.

MiniGBIC – menší verze GBIC, lze ji zasunout dovnitř switchu do portu označeného SFP.

Zdroje:

Publi.cz – dostupné na <https://publi.cz/books/185/06.html>

Přednášky Peterka: e-archiv.cz

CISCO NetACAD kurz – dostupné na www.netacad.com

Libor Dohnálek – přednášky na YouTube.